

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pred shodom slovenskih poslancev.

II.

Razložili smo v prvem svojem članku v po-vršnih črticah neugodno in zares mučno stanje, v katerem se nahaja mali, a v toliko pokrajin razkosani narod slovenski. Akoravno bogato obdarovan od stvarnika, kar najbolje priča velika vrsta odličnih mož, ki so se porodili iz njega srede, vendar mu je na vse strani onemogočeno pravo razvijanje, pravi duševni napredek do katerega bi mu bilo tako lahko dospeti, da je združen, da so vsi njegovi raztrešeni udje združeni v jedno narodno in upravno celoto. Ne bila bi ta skupina, Bog si vedi, kako velika, a dovolj velika bi bila, da bi pod nje varnim zavetjem, mali ali čili narod slovenski dospel do boljše bodočnosti.

Bila bi pa tudi v državnem interesu, kajti baš ona bila bi močen jez, proti navalom italijanskega, nam nikdar prijaznega življa, katero pohotno sega po naših pokrajinah. Da bi čvrsta slovenska skupina tudi zaprečevala ono danes še le samo v mračnih potezah se prikazujočo nemško iredento, katera pri vsem našem oficijalnem prijateljstvu z Nemčijo, vendar ni brez nevarnosti, da bi ovirala zgradbo nemškega mostu do Adrije, to je jasno. Mi Slovenci smo bili in smo vedno zvesti podložniki, s svojim lastnim interesom branimo pa ob jednem tudi državni interes, kajti gorje nam, če nas danes ali jutri zadene osoda, pod katero stočejo poljski bratje v Nemčiji.

Če pa zahtevamo, da se nam omogoči narodno življenje, če zahtevamo, da se združijo naši raztrešeni udje, ne zahtevamo nič nemogočega, to je, nemogočega v tem zmislu, da bi se strašili sami sebe, rekoč: Saj ne moremo doseči zjedinenja svojega. Prva potreba je, da se sami naučimo do dna duše za to prvo in bistveno točko vsega našega delovanja, da nam ona preide v kri in meso, da postane alfa in omega vsega našega mišljenja, vsega našega delovanja. Nikakor ne bi se smeli, iz katerega koli uzroka, odreči temeljni tej ideji, ker drugače odrečemo se sami vsej bodočnosti svoje.

Naravno pa je, in ne zdi se nam treba to poudarjati tukaj še posebej, da izvršitev te ideje,

je le prvi korak, je le podlaga vsemu našemu daljnemu političnemu delovanju. Za prvim korakom sledijo drugi za podlago pride na vrsto daljno razvijanje političnega našega programa. Slovenci in Hrvati v prvi vrsti poudarjali smo, in poudarjamo vedno jedinstvo naše, vedno gojimo to idejo pri vsakej priliki. Gojili jo bomo gotovo tudi v političnem svojem delovanju. Da pa pri obstoječih razmerah moramo pred vsem drugim delati na to, da dosežemo jedni, kakor drugi politično celokupnost domovine svoje, to zdi se nam veliko bolj potrebno in koristno, nego, da bi že zdaj začeli graditi zlate gradove po zraku, pozabili pa pri tem polagati vsak zasebe trdna temeljna kamena onemu hramu, v katerem želimo dočakati združeni boljše bodočnost. Toliko zdelo se nam je potrebno omeniti danes mimogrede v tem vprašanju, da bi se ne tolmačile napačno naše besede, in nas ne dolžilo, da smo separatističnih načel prijatelji, kar nikdar ni bila naša namera.

V prvi vrsti hoteli smo s pričujočimi vrsticami pozdraviti zastopnike naroda slovenskega, ki se bodo zbrali v sredini Slovenije, v belej Ljubljani in poudarjati veliko važnost tega shoda za razvoj slovenske politike. Prvikrat se zgodi, da se združeni sbajajo v politične pogovore vsi poslanci slovenski, prvi korak je to, kateri nam bode pokazal, je li ideja zjedinenja našega tako globoko vkoreninjena v srcih poslancev naših, kakor to vsi želimo. Preverjeni smo o tem, saj si nasprotnega niti misliti ne moremo in ne smemo. Važen in odločilen bode morda postal dan 2. oktobra v zgodovini slovenskega naroda.

Pogledimo konečno koliko odposlancev nam bode poslala k temu shodu vsaka slovenska pokrajina. Kranjska, ki se je po dolgih in hudih borbah dokopala do tega, da ogromna večina slovenska uživa vsaj nekoliko narodne svobode, šteje narodnih slovenskih deželnih poslancev 25, državnih poslancev 8. Za njo pride Goriška, kjer si slovenska in italijanska narodnost v deželnem zboru držita nekako ravnotežje, ona šteje slovenskih deželnih poslancev 10, državnega poslanca 1. Štajerska, ki po številu slovenskega prebivalstva

skoro ne zaostaja za Kranjsko, katere slovenski narod je probujen in čil, ona vsled krivičnega volilnega reda nema nikakor onega števila slovenskih poslancev, kakor bi jej šlo po vsej pravici, zato šteje deželnih poslancev samo 8, državne poslance pa 3. V isterskem zboru, nahajamo kakor v vseh drugih slovenskih pokrajinah iste žalostne razmere. Vsled složnega, zares uzornega delovanja slovenskih in hrvatskih domoljubov priboril si je po ljutih bojih z brezozirnimi italijanskimi nasprotniki narod slovensko-hrvatski 9 deželnih poslancev in 1 državnega poslanca. V Tržaškem zboru imamo samo 4 slovenske zastopnike okolice, v državni zbor pa pošiljajo Slovenci 1 poslanca. Tužna Koroška se tudi navzlic vsem naporom ne more rešiti iz železnega oklepa krivičnega volilnega reda ter je tretjina prebivalstva dežele zastopana samo po 2 poslancih v deželnem zboru v državnem zboru pa 130.000 koroških Slovencev nema nobenega zastopnika! To je žalostna podoba sedanje naše uboge Slovenije, razkosane in raztrgane, katere pojedini poslanci se mučijo večinoma v brezplodnih borbah s sovražnimi večinami.

Ako seštejemo vse gori imenovane številke nahajamo, da je slovenskih deželnih poslancev 58, državnih poslancev pa 14. Od deželnih poslancev jih je 7, ki so tudi državni poslanci, od 14 državnih poslancev pa so 4, ki niso deželni poslanci. Skupno število poslancev, ki so vabljeni k shodu je 62. Kako lep, kako impozanten bil bi zbor zjedinenje Slovenije, katera že sedaj v razkrojenosti svoji v neugodnih političnih razmerah broji prilično število vernih naudušenih zastopnikov!

Možem, ki se bodo jutri zbrali v belej Ljubljani, ki se bodo posvetovali o sredstvih, s katerimi bi se dala doseči boljša usoda narodu slovenskemu, zakličemo prisrčen: Dobro nam došli v središči uboge naše razkosane Slovenije, ki Vas naudušeno vsprejema in pozdravlja z najlepšimi nadami. Večni Bog naj blagoslovi Vaša posvetovanja, Vas pa naj navdaja vse le jedna složna misel: Vse za blagor in napredek premile domovine, da nam po složnem Vašem delovanju skoraj vsem skupaj napoči boljše bodočnost!

Y.

LISTEK.

Med knjigami in ljudmi.

(Češki spisal Svatopluk Čech, preložil I. Skalar.)

I.

Skozi še odprte duri pripeljal se je voz na pusto dvorišče, kjer ga je pozdravilo besno lajanje psov.

Obstal je v kotu dvorišča pod oknom bliščečim se v znatni višini. Svitli četverkotnik se je napolnil s silhuetami nekoliko glav, potem pokazala se je na temnem zidu poleg okna navpična svitla črta, debelela je polagoma in se najedenkrat razblestela v široki odvor durij. V njih se je zamajala nerazmerno visoka možka postava, držeč v jedni roki gorečo svečo in zastirajoč si z drugo oči. Žarki sveče so lesketaje se ožarili majhen, ograjen pomolec pred durmi in lesene, slabo ograjene stopnice vodeče ž njega na dvorišče.

Mož s svečo je prišel na pomol, in duri so se toliko za njim zaprle, kolikor je dovoljevala neka zvedava glava, katere belkasti, valoviti obris je vzbujal misel, da je to ženska v ponočni čepici.

Mož je stal nepremično na pomolu s svečo v

roki in je bil v ti svoji nepremičnosti podoben kamenitemu svetniku, pred katerim plapola večna luč. Glavo je imel leno sklonjeno na levo stran, oči zatisnene, desni brk ježato privihlan.

V tem začul se je za njim prodirljiv ženski glasek: „Za vse svetnike, ali mi ne greste doli?“ O tem glasu je vzdrltel odreveneli svetilec kakor truplo oživljeno z galvaničnim tokom. Sveča njegova je pri tem metala svoje žarke na vabljive krasote ženske, ki je zdaj stala v odprtih durih. Kakor nagel ponočen prizrak pokazal se je ondu za hip okrogel bel obraz s črnimi odločno obokanimi obrvmi in zlobno žarečimi se očmi, s črnimi kodri okrog čela, rezko kontrastujočimi s čepico, belo kakor padli sneg, zapovedovalno iztegnena roka, katera je zdaj naglo kakor blisek stisnila gube snežnega oblčila nad bujnimi nedri, za hip samo, pravim, pokazalo se je vse to nad zgubanim oblakom ponočne obleke in izginito, kakor podoba čarovne svetilnice na zdaj sivi steni nad pomolcem, kjer si jedva mogel razločiti zaprte duri.

Ali učinek tega kratkega nastopa je bil na moža s svečo trajen. Stopal je previdno in boječe po škripajočih stopnicah.

Mej tem je zlezal naš prijatelj Vaclav iz kočije, odpravil kočijaža z napojnino, vzel svojo torbo

pod pazduho in gledal s tiho resignacijo v najbližjo bodočnost.

Sveča prišla je naposled srečno do njega, in mož je zamrmral v pozdrav nekaj nerazumnih besed. Naš prijatelj je imel dosti časa, da je iz vezane čepice zmečkane pod pazduho prišlečevu in iz bliščečih se, novcem podobnih gumbov na njegovi suknji sklepal, da pripada podrejenim prebivalcem orlskega gradu.

Rekel je torej brez nobenega uvoda: „Pozno prihajam, kaj-ne da?“

Mož je dvakrat zamán premaknil ustni, a v tretje se je čulo že popolnoma razumno, dasi tresoč se: „Peljal vas bom gor.“

„Ah, vi ste?“ — je vprašal Vaclav in ne čakaje odgovora, bi bil gotovo svoje vprašanje odločneje ponovil, ako bi mej tem ne bila padla torba izpod pazduhe.

Ko je, pobravši jo, zopet uprl pogled v moža, videl je z začudenjem samo temen rob njegove žalostne osebe pred saboj. S timim strahom je gledal, kako se mož polagoma od njega oddaljuje, kako stopa previdno navzgor po lesenih stopnicah — že stoji na pomolci — postane trenotek — odpira duri.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 1. oktobra.

Slovanski klub.

Poslednji čas se je mnogo govorilo o preosnovi organizacije avstrijskih Slovanov. Priporočalo se je, da bi vsi slovanski poslanci osnovali le jeden klub. Pomenljivo je pa, da za tak klub piše tudi poljska „Nowa Reforma“, ker Poljaki so dosedaj navadno hodili svojo pot. Seveda upanja ni veliko, da bi se osnoval tak klub.

Konference Staro- in Mladočehov

nadaljevale so se včeraj v Pragi. „Politik“ piše, da se sporazumjenje mej obema strankama da doseči, če obe podredita strankarske interese interesom naroda. Škoda, da je „Politik“ še le sedaj prišla do tega prepričanja. Da je zadnja leta malo manj goreče zagovarjala specialne interese Staročehov, bi nasprotje mej obema strankama danes ne bilo tako hudo. Dolgo so mnogi staročeski listi zahtevali, da se vse mora ukloniti Staročehom, in zmagali za svojo prvo dolžnost zabavljati proti Mladočehom. Spreobrnitev „Politike“ če tudi je pozna, pozdravljamo vendar s pravim svetopisemskim veseljem.

Deželnozbornske volitve.

Jutri volijo v deželni zbor dolnjeavstrijska mesta. Volilni boj bode jako hud. Protisemitje in konservativci postavili so skupne kandidate in se nadejajo, da dosežejo novih uspehov. Liberalci, ki so sprva bili nekako apatični, so posebno zadnji čas razvili silno agitacijo. Vidi se pa, da se boj novih izgub.

Vnanje države.

Volitve v Srbiji

so se vršile brez vsacih neredov in so pokazale, da ima radikalna stranka veliko večino naroda za seboj. Liberalna stranka bode v novi skupščini še slabše zastopana, nego je bila v prejšnji, naprednjaki bodo pa imeli dva mandata. Opozicija bi še toliko mandatov ne imela, ko bi srbski zakon ne veleval, da imajo tudi manjšine biti zastopane. Vodji liberalne in naprednjaške stranke Avakumović in Garašanin bi ne bila prišla v zbornico, ko bi se v Srbiji volilo, kakor v drugih deželah. Izid je za radikale boljši, nego so sami pričakovali. Nekoliko je baje k takemu izidu pripomogel kralj Milan. Povrnivši se iz Pariza, začel je zbirati okrog sebe naprednjake in liberalce in spletkařiti proti vladi. Narod se je zaradi tega še bolj oklenil radikalne stranke, ker ne mara, da bi bivši kralj dobil kak upliv na državne zadeve. Može, ki so se pajdašili z Milanom in ga proslavljali, zgubili so vse zaupanje narodovo. Milan je mislil, da bode koristil vladnim nasprotnikom s svojimi spletkami, pa jim je le škodoval.

Bolgarski eksarh in Rusija.

Bolgarski eksarh Josip bil je dolgo zvest pristaš Rusije in je nasprotoval sedanji bolgarski vladi. Posebno je bil načelnik bolgarske cerkve preverjen, da Avstrija pospešuje katoličanstvo na Balkanu v škodo pravoslavju. Po poročilih iz Carigrada je zadnji čas eksarh popolnoma premenil svoje mišljenje. Ko je šlo za imenovanje makedonskih škofov in je Rusija ugovarjala, avstrijski veleposlanik pa porabljal ves upliv, da se izpolnijo želje Bolgarom, se je preveril eksarh, da Avstrija ni nasprotnica pravoslavne cerkve in da katoliška propaganda služi nekaterim le za strašilo. Od tedaj je tudi bolgarski vladi bolj naklonjen, ker vidi, da njena beseda tudi nekaj velja, z Rusijo pa toliko ne simpatizuje več, ker bi bila rada preprečila imenovanje bolgarskih škofov, če tudi iz drugih političnih ozirov. Če so te vesti resnične, je Rusija z napačnim postopanjem zgubila uplivenega privrženca, ki bi jej bil kot načelnik bolgarske cerkve lahko še mnogo koristil v orijentski politiki. Sicer je pa tudi to hitro premembo v eksarhovem mišljenju zapisati na račun znanemu pregovoru: „Denar sveta vladar“.

Neutralizacija balkanskega poluotoka.

„Novosti“ mislijo, da bi se najlažje doseglo sporazumjenje mej Rusijo in Avstrijo, če bi se proglasil balkanski poluotok za neutralen. Ta nasvet je pa k večjemu le akademične vrednosti. Naj bi se jelo razpravljati o njem, bi se pa najbrž na Dunaji in v Peterburgu izrekli proti taki neutralizaciji. Avstrija bi ne marala izprazniti Bosne in Hercegovine, ker je za te dežele že mnogo žrtvovala, Rusija se pa tudi ne odreče teženju po Carigradu.

Rusija in Francija.

Pred nekaterimi dnevi smo omenili, da je nek francoski list trdil, da je Rusija bivšemu ministru vnanjih zadev Spullerju predlagala, da bi sklenila zvezo s Francijo, poslednji je pa predlog odklonil. Neki ruski diplomat pa sedaj v „Eclairleur“ zatrjuje, da je vsa stvar izmišljena. Rusija ni nikdar tega predlagala. Tudi Rusiji prijazni „Journal de Debats“ to vest oporeka. Kakor se kaže, se je porodila v radikalnih krogih, ki so ž ujo hoteli škodovati zmernim republikanom.

Boulanger.

Mnogo se je že pisalo o tem, kaj so sklepali Boulangerjevi pristaši po noči pred volitvijo novega predsednika. Mermeix, bivši urednik jednemu Bou-

langerjevih glasil, je sedaj objavil, da se je govorilo o tem, kako bi osnovali vlado, ki bi proglasila izvolitev novega predsednika za neveljavno in pridržala Grevy-ja za državnega načelnika. To vlado bi bil imel sestaviti policijski prefekt Andrieux. Poslednji je bil zato pripravljen, pa ni hotel imeti Boulangerja za vojnega ministra, temveč bi ga bil imenoval za generalnega guvernerja v Parizu. Za vojnega ministra bi bili poklicali generala, katerega bi bil naznačil Boulanger. Če bi se bil ta načrt posrečil, bil bi Boulanger postal v resnici gospod vse vojske, torej gospod Francije. Kaj je preprečilo ta načrt, tega Mermeix ne pové.

Nemški socijalni demokratje.

Danes je zakon proti socijalistom zgubil svojo veljavo. Današnji dan se posebno v Berlinu proslavlja. Več socijalistov, ki vsled tega zakona neso smeli bivati v Berlinu, povrne se danes v nemško prestolnico. Ob bodoči organizaciji stranke se pa danes še ne bodo posvetovali, marveč še le dne 15. t. m. pri shodu v Halle. Na tem shodu snidejo se tudi socijalisti iz drugih evropskih dežel. Oglasilo se je že več somišljenikov iz Avstrije, Ogerske, Švice, Danske, Holandske in Francije. Kakor se vidi, začno se socijalni demokratje kmalu močno gibati po vsej Nemčiji. Organizovali bodo zopet svojo odbore in morda nastavili stalne agitatorje.

Dopisi.

Iz Celovca 29. septembra. (Naša borba za ravnopravnost.) S tem, da nam je c. kr. ministerstvo za notranje zadeve pripoznalo z znanim odlokom mrvico ravnopravnosti, razdražili smo živce koroškim nemškim bratom, pred vsem pa mestnim očetom in znanemu slovenskemu odpadniku, uredniku Doberniku. Ta mogočni gospod se v zadnji 78. številki „Freie Stimmen“ s posebno prenapetostjo odlikuje ter razkóračuje nad tem, da je ministerstvo ugodilo prošnji našega slovenskega političnega društva in tako Celovski magistrat prisililo, da mora vsprejemati slovenske uloge.

Pameten človek bi rekel, tako je prav! Kakor morajo vsprejemati slovenska in češka županstva nemške, hrvatska v Istri palaške dopise, taka pravica gre nam Slovincem na Koroškem in še posebej v Celovci, kjer nas biva vendar dovoljno število in kjer se, kakor nam je dobro znano, brez ugovora vsprejemajo tudi vse v drugih tujih jezikih doposlane uloge. Naše slovensko politično društvo pa ne zastopa samo Celovških Slovencev, kakor se misli na nemški strani, marveč ono zastopa vso slovensko Koroško, torej 130.000 Slovencev, s katerimi je treba računati in nanje ozir jemati.

Zaradi tega je baš to društvo bilo v prvi vrsti poklicano, rešiti to stvar po postavni poti in to se je ukrenilo v sporazumljeni skupnega odbora, v katerem sedijo razen jednega Kranjca sami rojeni koroški Slovenci. — Ves srd pa se izliva sedaj na našega kranjskega rojaka, češ, le-ta je kriv in bil toli predrzen, da se je moglo kaj tacega od nemškega mestnega magistrata v Celovci zahtevati. Hvala Bogu, da baš ta Kranjec ni zavisen od milosti Dobernikovih pristašev in to je glavno zlo za nje, ker je nedotakljiv in dobro vedó, da mu ne morejo škodovati ter priti z lehka do kože, če bi se še tako zaganjali vanj.

Vprašamo pa dalje, kdo nas je dovedel v prvi vrsti do tega, da smo se začeli Slovenci na Koroškem bolj z odločnostjo oklepati národnega dela, ako ne baš Nemci sami, ki so nas s svojim brezobzirnim zatiranjem in vednim preganjanjem v to prisilili. Dalje so bili Nemci prvi, ki so pričeli po vseh čeških, moravskih in slovenskih krajih akcijo zoper Slované, in postopali so s prirojeno jim predrznostjo brez usmiljenja zoper vse, kar je bilo slovanskega. Oni so se postavljali na stališče pretiranosti ter zahtevali od Slovanov nemogoče stvari. O tem nam zopet jasno govori sedanja žalostno skrpana češko-nemška sprava, kjer bi Nemci najraje dosegli gospodstvo nad velikim in kulturnim narodom češkim. Od vas torej, od Nemcev samih, učili smo se mi odločnosti, in predrznosti tudi, ako že želite, da se po vaših mislih tako izrazimo, in po vašem kroji umerili smo si i mi svoje delo in svoje pravične zahteve.

Mi se vam pa ne bomo udali; naskakujte nas, kakor vam drago. Časi so minoli, ko so Slovenci trepetali pred grozovitostmi nekdanjih nemških vitezov, katerim so morali klapčevati ter delati tlako. Da, minoli so, hvala Bogu, tudi oni časi, ko je bil nemški pritisk na Koroškem tako grozen, da so se Slovenci po koroških mestih in trgih in še prav posebno v Celovci bali, govoriti javno sloven-

ski. Imamo, žal, še nekaj takih slovenskih bojazljivcev, a velika večina postala je drugačnega mnenja ter spoštuje in govori brez strahu, da s ponosom oni jezik, ki mu je najljubši, to je materini jezik slovenski. Tako je tudi prav, in le tedaj, ako sami sebe ne bomo zaničevali, imeli bomo ugled pri naših nasprotnikih, kajti iz naših dejanj učili se bodo spoštovati nas.

Boj, katerega hočete, kakor pravite, brezozirno pričeti zoper naše pošteno delo in gibanje, bode pa brezuspešen, kajti vsaka sila le ne nekaj časa traja in strune, ki ste jih napenjali v svoji oholosti proti nam, popokale so že zdavnej. Nas Slovencev popokale so že zdavnej. Nas Slovencev pogaziti vam tudi v Koroški nikakor več ne bode mogoče in če bi nas tudi z biči in koli v rokah, prav po uzorci Opavskih in Celjskih Nemcev, začeli napadati. Mi Slovenci smo že od pamtiveka vajeni trpeti; imamo pa tudi žilave roke in trde kosti ter bomo vsak tak napad z lehkoto odbijali.

Da govorimo še jasneje, naj omenimo, da če tudi bruha sedaj vsled tega ministerskega odloka nač nemški prijatelj Dobernik v svojem smešnem listu „Freie Stimmen“ ogenj in žveplo na Kranjce*) in se trka oblastno na prsi, češ: „Celovec je čisto nemško mesto“, povemo mu mi, da to ni istina, pač pa se nasprotno od raznih stranij že uvideva potreba, da kdor hoče v Celovci dobro trgovati, mora znati tudi slovenski jezik. Dokaz temu je, da že dlje časa sem skoro vsak trgovec, ako potrebuje kakega pomočnika ali učenca, išče izključno tacega, ki je zmožen tudi slovenskega jezika. Da bi bili v Celovci sami Nemci in bi ne bilo treba znati slovenski, bi v tem oziru bilo gotovo drugače. Isto tako nam je znano, da se je v novjšem času prav mnogo uradnikov odločilo priučiti si slovenski jezik, in zakaj? — Zato, ker dobro vedó, da ga bodo potrebovali in jim je sicer pot zaprta do avancementa! — Tudi Dobernik sam bi nekaj dal, ko bi si mogel brez truda priučiti pravilno slovenščino, da bi mu potem v kavarni, kadar pregleduje „Slov. Narod“, ne bilo treba, popraševati drugih gostov, kako se ta ali ona beseda umeje. — Istina je pa tudi, da si Slovenci v Celovci s slovenskim jezikom lahko za svoj denar vse nakupimo. Trgovci in obrtniki so veseli, če le kak Slovenec k njim kupovat in naročevat pride ter ga postrežejo radi prav tako, kakor vsakega drugega Nemca. Tisti, tako težko v Dobernikovem želodci ležeči Kranjec, služi si pa denar le od Slovencev, ter ga pušča večinoma v porabo Nemcem; — in če tudi mu je sojeno, jesti v Celovci pečen, torej koroški kruh, kakor bi mu urednik Dobernik rad očital, plačuje ga pošteno in to zopet z denarjem od Slovencev prisluženim. Menimo, da tudi on, ko je bival v slovanski Moskvi, ni nosil za seboj koroškega kruha, marveč se je poslužiti moral z ruskim, ki mu je baje prav dobro teknil in bi si ga bil rad še veliko več privoščil, da bi mu bil ondi zrak nekoliko milejši. To bodi velikonemškemu gospodu uredniku v ravnilo.

H koncu tega dopisa nam bodi dovoljeno še nekaj: Znana nam je toliko hvalisana takozvana koroška „Gemüthlichkeit“ in „Gutmüthigkeit“ posebno, kakeršno propoveduje pangerman Dobernik v svojem listu takrat, kadar zabavlja čez Kranjce. V svoji zadnji številki pravi, da je treba skozi Ljubeljsko ožino pritepenim Kranjcem ozirati se na koroško nemško gostoljubnost in naklonjenost, potem pa tudi vsem nemškim zahtevam pokoriti se, ako hote v Celovci in sploh na Koroškem živeti; to se pravi z drugimi besedami: podvreči se morajo povsem svojemu národu in postanejo naj hlapci oholemu nemškemu deželanu. Za tako gostoljubnost in naklonjenost pa se mi prav lepo zahvaljujemo, posebno pa še za tako, ki se nam kaže obsirneje v ravno istej številki v vrsticah, ki jih je gospod urednik napisal z biči in koli, kajti proti koncu članka „Eine Herausforderung“ rohni Dobernik, kakor bi bil besen ter pravi, da bode pričel, ako ne postanemo mirni in ne umolknejo takoj danes vse zahteve koroških Slovencev, propovedovati v svojem listu dogmo narodne brezobzirnosti, torej boj na življenje in smrt, kajti 18.000 Nemcev v Celovci, misli si gospod

*) Napadanje na Kranjce sploh je g. Doberniku že od nekdaj v posebno zabavo ter se je jedenkrat celo tako daleč spozabil, da je začel v svojem listu priporočati, naj bi deželna vlada Koroška vse Kranjce pognala čez Ljubelj. Opomba pis.

urednik, bode vendar le lahko podavilo peščico Slovencev, tu bivajočih. Mi že kar trepetamo pred tem Goljatom.

Ves ta članek pa, ki ga je napisal slovenski izneverjenec Doberniki zoper Kranjce, v tej zadevi, je pravi „famosus libellus“, zato se ne bomo še obširneje z njim pečali, ker nestrpnost naših prijateljev Nemcev in še posebej tega moža nam že davno preseda in je tako on kakor vse njegovo delovanje le pomilovanje vredno, ker se naslanja večinoma na preganjanje onih, ki navzlic vsestranskemu pritisku še vedno nočejo upogniti svojega tilnika, še manj pa jih je volja, trobiti v velikomnemški rog.

Mi ostanemo zvesti svojim načelom in bodili bodemo ravno pot ter delali tudi nadalje neustraseno za teptani narod slovenski na Koroškem.

Domače stvari.

— (Vspored slavnostnemu večeru na čast slovenskim poslancem:) Petje. Winter: „Slavska domovina“. Nedved: „Pozdrav Bledu“, moški zbor z bariton-samospevom (gosp. Pucihar). F. S. Vilhar: „Naša zvezda“, moški zbor s tenor-samospevom (gospod Pribil). Hajdrih: „Jadransko morje“. — Godba: 1. „Koračnica“. 2. Köck: Overtura k opereti: „Serežan“. 3. Gleiner: „Friedenspalmen“, valček. 4. Emerschitsch: „Slovanske varijacije“, solo za krilni rog. 5. Komotschar: „Ich liebe dich“, polka franc. 6. Komzák: „Čech a Nemec“, veliki potpourri. 7. Auber: Overt. k operi: „Der erste Glückstag“. 8. Ivanovici: „Meteor“, valček. 9. Millöcker: Odlomki iz operete: „Der Vice-admiral“. 10. Kaulich: „Par force“, polka hitra.

— (Slavnostni večer v Čitalnici.) Vsa narodna društva Ljubljanska so dobila naslednji poziv: Dne 2. oktobra t. l. bode na čast slovenskim poslancem o njih sestanku v Ljubljani slavnostni večer v Čitalniški dvorani in želeli je, da se ga udeležijo vsa narodna Ljubljanska društva. — Zaradi pretesnega slavnostnega prostora ni moči vabiti društev, da bi prišla polnoštevilno, pač pa Vas slavnostni odbor uljudno prosi, da bi izvolili odposlati Svoja zastopnika. Prilagam Vam v to ime dve vstopnici z opomnjo, da je za sl. deputacijo uže prihranjen prostor. — V Ljubljani, dne 1. oktobra 1890. Za slavnostni odbor: Dr. D. Majaron.

— (Od odbora za slavnostni večer) na čast sestanku slovenskih poslancev smo dobili naslednji dopis: P. n. občinsvu, ki bi se rado udeležilo juternjega slavnostnega večera v Čitalnici, nikakor ne bode moči ugoditi, kakor bi želel odbor. Pretesna je slavnostna dvorana zato. Računati je v prvi vrsti z gosti, potem z zastopi in z deputacijami narodnih društev, s pevci in reditelji, katerim je bilo prihraniti vsem prostore. Na ta način ostane le pičlo število vstopnic za širše občinstvo. Zategadelj je želeli, da bi vsakod, ki iz raznih naslovov morda dobi več kot jedno vstopnico, oddal ostalo svojemu narodnemu znanocu. Kolikor ostane vstopnic, dobiti jih bode jutri dopoludne pri odborovem načelniku g. dr. D. Majaronu.

— (Gosp. prof. Globočnik) na tukajšnji veliki realki prosil je zaradi bolehnosti za jednoleten dopust in letos ne bode poučeval.

— (Proti nemškim napisom) začeli so hrvatski listi v Zagrebu energično agitacijo, katera je že obrodila dobrega sadu. Mnogi trgovci odstranili so take napise in jih nadomestili s hrvatskimi. Tudi v nas dalo bi se na tem polji mnogo doseči, ker vlada baš v tem vprašanju prevelika mlačnost in popustljivost. Prilčno spregovorimo kaj več o tej zadevi.

— (Mi smo, ki se nas vse boji.) Nedavno bilo je v nekem večjem liberalnem listu iz rajha citati: „Ein Koenigreich Boehmen im Norden der deutschen Kernprovinzen Oesterreichs, ein Koenigreich Illyrien im Süden derselben, dass waere den falschen Wenzelsrittern recht, um das Deutschthum fest und geschlossen von zwei Seiten packen und ersticken zu koennen“.

— (Bogoslovne šole) v Ljubljani priče so se danes. Bogoslovcev je v semenišči 80, v Alojzijeviski 8, pri lacaristih 10, torej vkupe blizu 100, posebe pa še 5 eksternistov. Iz frančiškanskega reda bode bogoslovje pohajalo deset klerikov.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska) Meseca septembra uložilo je 265 strank v mestno hranilnico Ljubljansko 91.669 gld. 76 kr., vzdignilo pa 193 strank 70.097 gld. 23 kr.

— („Narodna Šola“) imela je od 1. septembra 1889. do 15. septembra t. l. 1483 gld. 84 kr. dohodkov, 1307 gld. 60 kr. izdatkov, torej 176 gld. 24 kr. prebitka v gotovini. Kako uspešno je „Narodne Šole“ delovanje, vidi se najbolje iz nastopnih števil. V teku jednega leta razdelilo se je 600 šolskih in pripomočnih knjig, 63.900 lepopisnic, spisovnic in številnic, 276 škatlic jeklenih peres, 624 tucatov peresnih držal, 642 škrljnih in prožnih tablic, 166 škatelj črtalnikov, 780 tucatov svinčnikov, 9362 risank, 29 škatelj radirk itd.

— (Mestna nemška dekliska šola) postala je s tem šolskim letom petrazredna.

— (Vojaški novinci) prihajajo te dni k svojim oddelkom. Vsled tega je Ljubljana polna s šopki nakičenih fantov, ki veselo pevajo gredé v vojašnico, vsak svoj kovček v roki. Jutri prično vaje, huda doba za fante, ki bodo prvič pokusili, kaj se pravi „Rekrutenabtheilung“.

— („Učiteljski Tovariš“) Glasilo slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani ima v 19. št. nastopno vsebino: O zemljepisnem pouku. (Prof. Fr. Orožen.) — O risanju brez stigem. — Kako naj učitelj skrbi za zdravje šolskih otrok z ozirom na zakonite določbe. — Knjiga Slovenska, (J. Marn.) — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Književnost. — Dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— (Iz Kranja) se nam piše: Pretekli teden ustavila je stara in solidna tukajšnja manufakturska trdnjava A. Pečnik svoja plačila ter napovedala trgovski konkurz. Naši trgovci poznali so v prejšnjih letih konkurz komaj po besedi, sedaj pa so nastali v našem mestu tako opasni časi za naše trgovce, da se pri vsej marljivosti težavno doseže pošten prislužek. To je v teku tekočega leta že tretji trgovski polom v našem mestu (Fantoni, Sušnik, Pečnik) in pač žalosten dokaz, kako da v novejšem času propada pri nas trgovina in obrtnija.

— (Pod vlak skočil) je preteklo noč blizu Sevnice rekrut s Planine. Vlak odtrgal mu je obe nogi. Nagib samomoru bil je strah pred vojaštvom.

— (Odbor „Litijškega pevskega društva“) je v zadnji seji sklenil društveno zastavo napraviti, kar pevci z veseljem pozdravljamo. Dne 12. oktobra priredi pevski zbor „pevski večer“ v gostilni g. Oblaka.

— (Hranilno in posojilno društvo na Ptuj) imelo je septembra meseca t. l. dohodkov 33.538 gld. 83 kr., izdatkov pa 30.905 gld. 41 kr., in gotovine koncem meseca 2633 gld. 42 kr. promet znaša torej 67.077 gld. 66 kr. Mej dohodki: Vrtna posojila 8803 gld. 41 kr. uplačane nove uloge 11.537 gld. 55 kr. uplačane obresti dolžnikov 1659 gld. 38 kr., uplačani opravniki delež 442 gld., ustopenina 78 gld. itd. Mej izdatki: Dana posojila 18.797 gld., vzdignene uloge 10.586 gld. 50 kr. izplačane obresti ulog 205 gld. 81 kr., upravni stroški 109 gld. 10 kr., naloženo pri družih zavodih 1000 gld., izplačani deleži 77 gld., izplačana dividenda 98 gld. 8 kr. itd. Novih udov pristopilo je septembra t. l. 39.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 1. oktobra. Nemški cesar došel točno ob 8. uri 52 minut na severni kolodvor. Vspregli ga cesar in nadvojvode Albrecht, Viljem in Rajner. Oba cesarja objela in poljubila sta se dvakrat srčno. Cesar je nadvojvodom toplo segel v roke in županu Prixu srčno se zahvalil za priprave mesta Dunajskega. Mej oduševljenimi klici brezbrojne množice odpeljala sta se cesarja, za njima pa nadvojvode v dvorec. Saksonskega kralja pozdravil je v imenu cesarjem na zahodnem kolodvoru nadvojvoda Karol Ludovik. Oba sta se srčno objela in poljubila v Schönbrunnu mej najtoplejšimi klici občinstva. Pri nemškega cesarja vsprejemu bili na severnem kolodvoru: korni poveljnik Schönfeld, divizionar Hranič, namestnik, policijski predsednik, župan, osebje nemškega veleposlaništva. Veleposlanik Reuss in vojaški ataše Deines peljala sta se do Gänserndorfa nasproti. Fran Josip, Albrecht, Viljem imeli so pruske uniforme in rede, nemški cesar polkovniško uniformo avstrijskega husarskega polka. Mej sviranjem pruske himne korakala oba cesarja mimo častne kompanije. Nemški cesar zahvalil se za velike vsprejemne priprave, proseč, da se zahvala objavi prebi-

valstvu. Župan odgovoril izražajoč ponos in veselje prebivalstva Dunajskega na prisotnosti presvetlega gosta. Množica vladarja pozdravljala oduševljeno. Vožnja obeh vladarjev po slavnostno okrašenih ulicah, bila je pravi triumfalni spreved. Cvetlice metale so se v odprto dvorno kočijo. Posebno slovesna je bila vožnja ondu, kjer je na treh velikih tribunah cvet prebivalstva Dunajskega in mestni zbor v praznični obleki pričakoval cesarjev. Ko sta se poslednja mimo vozila, bilo je nepopisno veselje. Nemški cesar posebno prijazno odzdravljaj proti tribuni, kjer je bil mestni zbor. Dasi so le veteranska društva skrbela za red, bilo je vendar povsod uzorno.

Dunaj 1. oktobra. Po prihodu v dvorec šel je avstrijski cesar na kratek pohod k nemškemu cesarju, ki je potem nadvojvode pohodil. Ob 10¹/₂ uri obiskal nemški cesar nemško veleposlaništvo, kjer je ostal 25 minut. Cesar se je kazal veselega in izražal živahno zadovoljstvo na lepem vsprejemu na Dunaji. Potem šel nemški cesar v kapucinsko rako, kjer je osebno položil venec na cesarjeviča Rudolfa katafalk in opravil molitev. H guardijanu je rekel: To je bila teška pot. Potem pohod Kalnokya in povratek v dvorec, od koder se je kmalu mej velikanskimi pojavi prebivalstva odpeljal v Schönbrunn.

Dunaj 1. oktobra. Pri poludanskem zajutruku v Schönbrunn (38 kuvertov) sedeli so avstrijskemu cesarju na desni nemški cesar in Leopold bavarski, na levi kralj saksonski in najvojvoda Karol Ludovik v lovski opravi.

Dunaj 1. oktobra. Vsi jutranji listi brez razlike stranke najsimpatičneje pozdravljajo nemškega cesarja prihod. „Fremdenblatt“ poudarja izredne vladarske vrline Viljemove, neomajljivost zveze obeh držav in pravi, da je zveza na korist vsem narodom, ker vsem zagotavlja mir. „Neue Freie Presse“: Oduševljenje Dunaja bode odmev napitnic Gravenstanskih in nagovorov pri manevrih v Šleziji, prevod bode v jezik ljudstva. — „Vaterland“: Prijateljska zveza obeh držav, ki sta tisoč let zgodovinsko si blizu stali, končala bode stoletja trajajoče vznemirjenje Evrope in se ne bode nikdar kalila, oslabila ali pa celo razrušila.

Dunaj 1. oktobra. „Wiener Zeitung“: Cesar imenoval poslanca dr. Erweina deželnim glavarjem na Koroškem, deželnega poslanca Hillingerja njegovim namestnikom v vodstvu deželnega zbora.

Razne vesti.

* (Povodnji na Francoskem.) Uradno poročilo ceni skupno škodo, prouzročeno po zadnjih povodnjih, na 150 milijonov frankov. Ljudij je 100 prišlo ob življenje.

* (Strašen vihar) obiskal je 18. m. m. severnoameriško državo Javo. Mesto Manning je skoro popolnoma razdejal, dvanajst oseb je bilo mrtvih, 40 ranjenih.

* (Delavk) je po evropskih tovarnah nad 20 milijonov. V Nemčiji jih je 5¹/₂, v Angliji 4 milijone, v Franciji 3.750.000 in v Italiji 3¹/₂ milijona, v naši državi tudi 3¹/₂ milijona.

* (Samomor v cerkvi.) Preteklo nedeljo, mej jutranjo božjo službo v sv. Pavla cerkvi v Londonu, ustrelil se je mej propovedjo 40leten mož, z imenom Caston, z dvema streloma iz revolverja. Ta slučaj prouzročil je veliko razburjenost, mnogo ljudij zapustilo je cerkev. Po kratkem premolku nadaljeval je dukovnik svojo propoved.

* (Napad na železnici.) Po železnici iz Pariza v Lyon peljala se je v kupeji tretjega razreda po noči ženska z nekim možem. Po noči moški potegne nož iz žepa in z njim nekajkrat sune sopotnico hoteč jo oropati. Ženska pa ni zgubila zavdnosti, potegnila je za signal in vlak je jel počasneje voziti. Zločinec je urno odprl vrata in ubežal, pa ni daleč prišel, kajti na klic potnikov prišli so ga ljudje v okolici. Napadovalec je Anglež. Ranjenko prenesli so v bolnico.

* (Mnogoženstvo v Nemčiji) ni bilo le dovoljeno, temveč so oblastva celó želele, da bi imeli moške po več žen. Po Westfalskem miru bilo je v Nemčiji jako malo ljudij, ker jih je zelo veliko pokončala tridesetletna vojna. Potoval si lahko več milj daleč, pa nesi videl človeka v požganih vaseh. Frankovski državni zbor v Norimbergu je sklenil dne 14. februarja 1850. leta, da sme vsak mož vzeti po dve ženi, samo da mora gledati, da ženi dobro preskrbi in zabrani mej njima vsake prepire. Da celo duhovščina se je menda bila naprosila, da bi priporočala možem, da jemljejo po dve ženi. Koliko časa je ta sklep ostal v veljavi, ni znano.

Za vnanjo porabo. Bolečine udov, protinske in revmatične bolezni in vsakovrstna vnetja se z gotovim uspehom ozdravijo z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne povzeteji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (55-12)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tužil:
30. septembra.
Pri **Maliči:** Schlosser, Polauer, Abeles, Grausner, Klemenčič z Dunaja. — Grofinja Lichtenberg iz Grada. — Kleeman iz Vratislave. — Bartelmä, Thurn iz Kočevja. — Prettnar iz Berolina. — Regnad iz Trsta.
Pri **Slonu:** Robitschek, Preyer z Dunaja. — Derkorst, Durra iz Berolina. — Lombardiere iz Pariza. — Pl. Frojer z Reke. — Fabro iz Trsta. — Darnhofer iz Trbiža. — Schwarz iz Zagreba. — Schwarz iz Budimpešte. — Malner z Bleda. — Jelovšek iz Bistrice. — Primavesi iz Pulja.
Pri **avstrijskem cesarji:** Homan iz Radovljice. — Felgič iz Maribora.
Pri **bavarskem dvoru:** Schmidt, Görlitz, Anderkul iz Kočevja.
Pri **južnem kolodvoru:** Supane iz Celovca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
30. sept.	7. zjutraj	740.8 mm.	9.4° C	brezv.	megla	
	2. popol.	740.0 mm.	23.8° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	740.7 mm.	16.4° C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 16.5°, za 2.9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 1. oktobra t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta gld.	88.05	88.05
Srebrna renta	88.40	88.45
Zlata renta	106.70	106.45
5% marcna renta	101.25	101.25
Akcije narodne banke	959.00	959.00
Kreditne akcije	307.75	307.50
London	112.50	112.35
Srebro	—	—
Napol.	8.88	8.85 1/2
C. kr. cekini	5.35	5.34
Neuško marke	55.20	55.07 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	179
Ogerska zlata renta 4%	100	85
Ogerska papirna renta 5%	99	15
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	113	—
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	166
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218	—

V notarsko pisarno

vsprejme se takoj zanesljiv pisar, večš nemškega in slovenskega jezika. Kje? pové uredništvo „Slovenskega Naroda“. (733-1)

Odprije pekarije in prodaja moke.

Usojam si p. n. občinstvu in gospodom gostilničarjem naznanjati, da sem odpri dne 1. oktobra t. l. v svoji hiši

v Florijanskih ulicah št. 12
pekarijo in prodajo moke.

Prizadeval si bom svojim p. n. naročnikom postreči s **fino pekarijo**, s svežim **belim** in **črnim kruhom** na vago in v štrucah, z izvrstnim **rženim kruhom** itd. po najnižjih cenah. Na zahtevanje pošiljam **kruh tudi na dom**. — Peče se tudi **domač kruh**. — Zajedno opozarjam častite gospodinjke na svojo **bogato zalogo vsakevrstne moke**.

Z odličnim spoštovanjem
(729-2) **Karol Žužek.**

C. in kr. intendantca 3. voja.

K št. 7749.

RAZGLAS

za zagotovljenje zakupnega lokalnega prevažanja in cestnega prevažanja vojaško-eraričnih in oskrbovalnih dober (uštevisi dobra deželne brambe).

Za zagotovljenje zakupnega lokalnega prevažanja in cestnega prevažanja vojaško-eraričnih in preskrbovalnih dober, potem deželne brambe dober, preskrbljenje lokalnih tovornih voz in kolesnov, naposled opravljenih konjskih pripreg za teritorialni okraj Gradec bode za čas od dne 1. januarja do konca decembra 1891 pri c. in kr. intendantci 3. voja v Gradci

dne 15. oktobra 1890 ob 10. uri dopoldne

javna obravnava s pismenimi ponudbami.

I. Predmet zagotavljanja je:

A) Zakupno lokalno prevažanje vojaško-eraričnih in preskrbovalnih dober (uštevisi dobra deželne brambe).

a) Prevažanje vojaško-eraričnih dober (uštevisi dobra deželne brambe) iz jednega kraja mesta v družega in nazaj, preskrbljenje 1, 2 in 4 uprežnih tovornih voz za pol dneva in cel dan, preskrbljenje 1 in 2 uprežnih kolesnov in naposled opravljenih konjskih pripreg.

b) Dovažanje preskrbovalnih predmetov iz vojaških preskrbovalnih magacinov, (preskrbovalnih) postaj v nastanitvene postaje (konkurenčne kraje).

c) Dovažanje in odvažanje preskrbovalnih predmetov v postaji in bližnji okolici, potem dovažanje preskrbovalnih potrebščin iz oddajnih skladišč v vojašnice in zavode.

B) Zakupno cestno prevažanje vojaško-eraričnih in preskrbovalnih dober (uštevisi dobra deželne brambe).

Prevažanje po deželi na kolih z uprežno živino.

Vsaki ponudbi pridejati je varščina, katera je določena

1.) za vse lokalno prevažanje v postajah Gradec, Gorica, Celovec, Ljubljana, Maribor, Pulj in Trst na 100 gld. in v družih postajah na 50 gld.;
2.) za cestno prevažanje iz Ljubljane v Kamnik in Toplice i. t. d. na 100 gld.

Vsak ponudnik je zavezan, da preskrbi, da se mu napravi in oziroma odpošlje potrebno spričevalo o solidnosti in zmožnosti, kakršna spričevala izdelujejo in odpošiljajo za protokolovane firme trgovske in obrtne zbornice, za podjetnike, ki nimajo firm, pa v kraljestvih in deželah zastopanih v državnem zboru pristojna politična oblastva I. stopinje, v deželah ogerske krone pa kmetijska okrajna društva, ter se mora za spričevalo prositi tako pravočasno, da doide do 14. oktobra 1890 ob 10. uri dopoldne pri c. in kr. intendantci 3. voja v Gradci; ponudbi se pa mora pridejati odlok, kateri so dale poprej imenovane korporacije ali oblastva.

II. V ponudbi, katera mora imeti postavni kolek in katero mora ponudnik, dodavši svoj značaj in stanovanje, lastnoročno podpisati, mora ponudnik izjaviti, da, v kolikor v svoji ponudbi ni stavil izrecno posebnih pridržkov, v nobenem oziru ne odstopi od razglašanih in v zvezku pogojev obseženih pogojev, katere je dobro razumel, in se zavezuje, da v osmih dneh po tem, ko dobi uradno obveščenje, varščino popolni v polno kavcijo.

Vsak ponudnik mora navesti v ponudbi, koliko lokalnih, tovornih in nastanitvenih voženj preskrbeti se zavezuje slednji dan po potrebi v miru in tudi ob mobilizaciji po mirovni cenah.

Varščina se ne sme ponudbi sami pridejati, temveč je s ponudbo vred v kuvertu tako poslati, da jo opravičenec lahko vzame, ne da bi odpri ponudbo.

Varščini pridejati je njeno specifikacijo, poleg tega mora se pa varščina specifikovati tudi v ponudbi.

III. Po teh določenih napravljene ponudbe uložiti imajo se zapečatene vsaj do 15. oktobra 1890 ob 10. uri dopoldne

pri c. in kr. intendantci 3. voja v Gradci.

Na ponudbe, ki neso napravljene, kakor se v teh določbah zahteva, ali katere bi se uložile po preteku določenega obroka, se obravnavna komisija ozirala ne bode.

Na brzojavnim potom došle ponudbe se tudi ne bode oziralo.

V Gradci, dne 20. septembra 1890.

C. in kr. intendantca 3. voja.

50 kr. kolek.

Z ozirom na razglas c. in kr. intendantce 3. voja v Gradci z 20. dne

septembra 1890 izjavljam, da prevzamem za čas od dne 1. januarja 1891 do konca decembra 1891 v okoliših imenovane intendantce potrebno cestno prevažanje vojaško-eraričnih in oskrbovalnih dober po deželi na kolih in preskrbovanje vse v mestih

potrebne lokalne vožnje za prevažanje vojaško-eraričnih dober, nadalje preskrbovanje kolesnov in opravljenih konjskih upreg, potem potrebne nastanitvene in lokalne vožnje za prevažanje preskrbovalnih predmetov po nastopnih cenah, pri čemer se brezpogojno podvržem pogojem, razglašanim v razglasu, kateri se zgoraj navaja, kakor tudi navedenim v zvezku pogojev dtto. Gradec dne 20. septembra 1890, katere sem pregledal in dobro razumel.

1.) Lokalno prevažanje vojaško-eraričnih in preskrbovalnih dober;

2.) prevažanje po deželi na kolih.

(Sledí specifikacija razpisanega podjetja s ponujanimi cenami) i. t. d. i. t. d. Kot vadij pridenem v posebnem kuvertu znesek iz _____ gld. v gotovini (ali vrednostnih papirjih) obstoječ iz _____

bankovcev à 100 goldinarjev

à 10

i. t. d. i. t. d.

(ali v _____ kom. državnih zadolžnic à _____ gld. št. _____ s kuponi z _____) in se zavezujem, če dobim prevažanje, da popolnim varščino v popolno kavcijo v 8 dneh, ko dobim uradno obveščenje, in se, ko bi to opustil, podvržem nasledkom, za ta slučaj navedenim v omenjenem zvezku pogojev v točkah IV., XLI., oziroma XLIV.

Hkratu se odrečem, da bi gledé izjave, ali se vsprejme moja ponudba, moral vojaški erar držati se obrokov, določenih v §. 862 a) b) drž. zak. in v členih 318 in 319 avstrijskega in §§ 314 in 315 ogerskega trgovskega zakona.

Po priloženem odloku _____ v _____ se bode spričevalo o solidnosti in zmožnosti moji poslalo naravnost c. in kr. intendantci 3. voja v Gradec.

V I _____ dne _____

I. I., značaj in bivališče.

Napis na ponudbi zunaj.

Ponudba I. I. zaradi prevzetja prevažanja, oziroma razvažanja vojaško-eraričnih in preskrbovalnih dober, potem preskrbovanja kolesnov in opravljenih konjskih pripreg v 1891. letu v vojaškem teritorialnem okraji ali postaji v _____

Napis na varščini, ki se uloží v posebnem kuvertu.

Varščina I. I. za ponudbo zaradi prevažanja, oziroma razvažanja vojaško-eraričnih preskrbovalnih dober v 1891. letu v vojaškem teritorialnem okraji ali postaji v _____, obstoječa v gotovini (državnih papirjih), in sicer:

bankovcev à 100 goldinarjev

à 10

i. t. d. i. t. d.